

Україна: Захист цивільних осіб у збройному конфлікті

Оновлення, березень 2024 року

ММПЛУ оглядає багатоквартирний будинок у Мирнограді (Донецька область), зруйнований під час нічного обстрілу, унаслідок якого в березні загинули і були поранені цивільні особи.

Дата: 9 квітня 2024 року

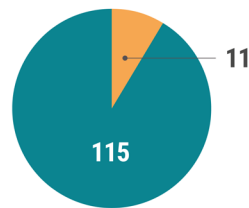
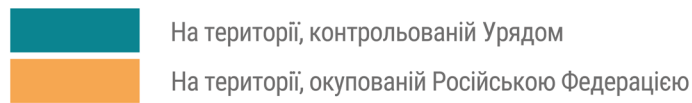
Резюме

- Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні (ММПЛУ) підтвердила, що в березні 2024 року в Україні загинуло або було поранено щонайменше **604 цивільні особи, що на 20 відсотків більше, ніж у лютому 2024 року**.
- Збільшення кількості втрат (випадків загибелі та поранення) серед **цивільних осіб** в березні відбулося в основному через атаки російських збройних сил із **застосуванням ракет і баражуючих боєприпасів по всій Україні**, а також посилення **повітряних бомбардувань** поблизу лінії фронту.
- У березні **щонайменше 57 дітей загинуло або було поранено, що вдвічі більше, ніж у лютому**. Ці втрати були наслідком, зокрема, збільшення використання керованих і некерованих авіаційних бомб.
- Щонайменше 28 цивільних осіб, у тому числі **7 працівників сільського господарства**, загинуло внаслідок інцидентів з мінами та вибухонебезпечними залишками війни. Початок весняного сільськогосподарського сезону збільшив ризики для фермерів, які почали працювати на землі.
- У березні 2024 року масштабні скоординовані атаки на критичну інфраструктуру зруйнували або пошкодили щонайменше **20 енергетичних об'єктів** по всій країні, тимчасово позбавивши доступу до електроенергії мільйонів людей у великих містах і сільській місцевості. У деяких районах також було порушено водопостачання.
- Більшість втрат серед цивільних осіб (**93,5 відсотка**), руйнування та пошкодження медичних закладів й закладів освіти (**98 відсотків**) і критичної інфраструктури (**95 відсотків**) продовжували відбуватися на території, контрольованій Урядом.

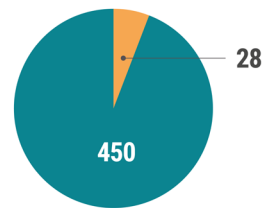
Втрати серед цивільних осіб в березні 2024 року¹

Усього: **604** цивільні особи { **126** загиблих **478** поранених

1. За територією, де сталися втрати

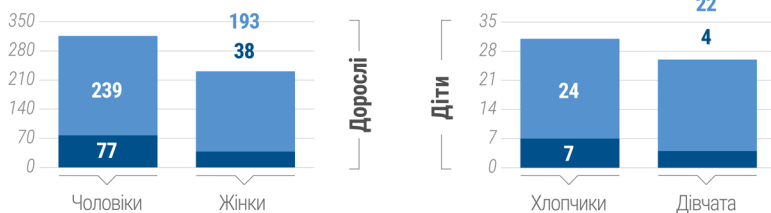

Загиблі

Поранені

2. За віком та статтю

3. За типом зброї/інциденту

Випадки руйнування та пошкодження медичних закладів й закладів освіти в березні 2024 року

Показові інциденти

- 2 березня 11 цивільних осіб (4 жінки, 3 хлопчики, 2 дівчинки та 2 чоловіки) загинули та 8 цивільних осіб (4 жінки, 3 чоловіки та 1 дівчина) отримали поранення в Одесі внаслідок обстрілу баражуючими боєприпасами. Три родини втратили щонайменше двох членів сім'ї у цій атаці. Цей інцидент став найбільшим за кількістю загиблих дітей за понад дев'ять місяців.
- 12 березня 6 цивільних осіб загинули (3 чоловіки та 3 жінки) і щонайменше 25 отримали поранення (12 жінок, 6 хлопчиків, 4 дівчинки та 3 чоловіки) під час ракетного удару по Кривому Рогу Дніпропетровської області.
- Повідомляється, що 15 березня внаслідок двох послідовних ракетних ударів протягом 15 хвилин в Одесі загинула 21 особа та було поранено 66 осіб. ММПЛУ підтвердила, що щонайменше 20 серед загиблих і поранених були цивільними особами (13 чоловіків і 7 жінок), деякі з них були працівниками служби надзвичайних ситуацій та медичними працівниками, які прийшли на допомогу постраждалим після першого обстрілу.
- 22 березня атаки ракетами та баражуючими боєприпасами по всій країні пошкодили та знищили критичну інфраструктуру, що стало найбільшою скоординованою атакою на енергетичну інфраструктуру з зими 2022-2023 років.

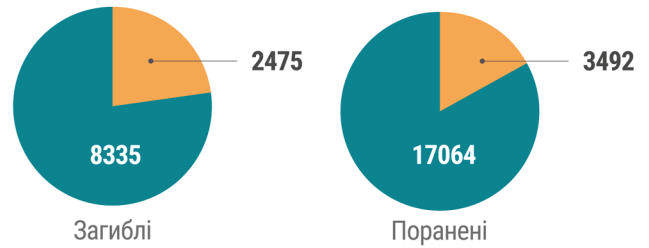
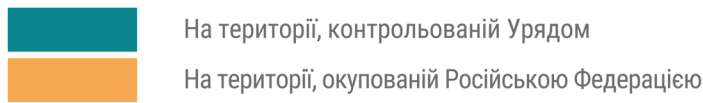
"Ми в шоці, не знаємо, що сказати, я тримаюся тільки завдяки таблеткам. Сьогодні теж сніг, тому в квартирі без вікон дуже холодно. Усюди уламки скла".

- 73-річна жінка чекає, поки рятувальники закінчать розбирати завали після обстрілу 12 березня 2024 року в Кривому Розі.

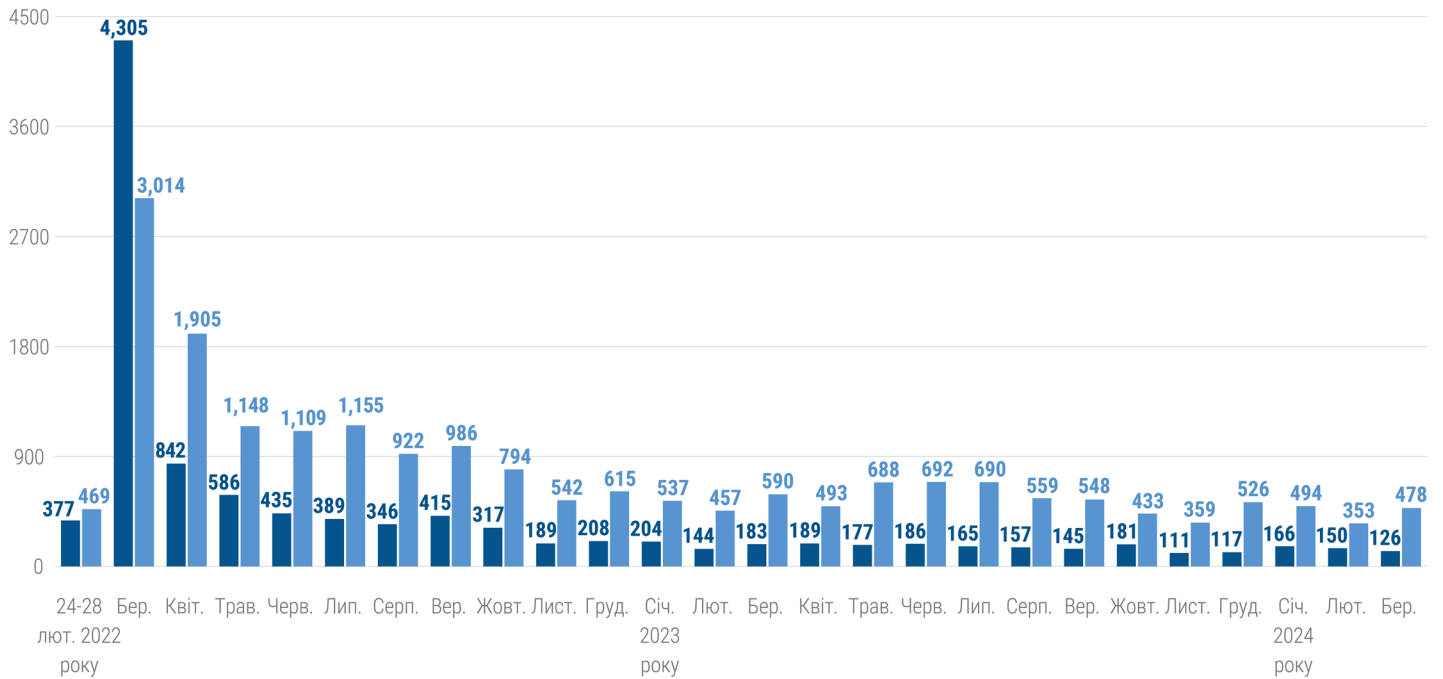
Втрати серед цивільних осіб з 24 лютого 2022 року³

Усього: **31366** цивільних осіб { **10810** загиблих **20556** поранених

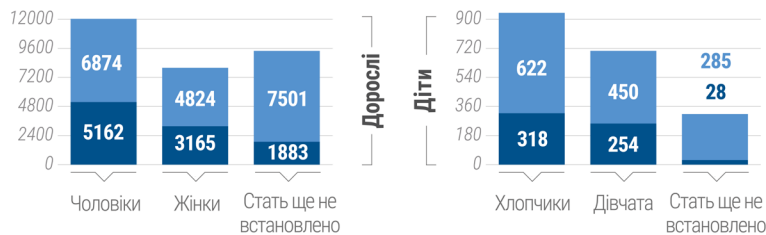
1. За територією, де сталися втрати

2. По місяцях

3. За віком та статтю

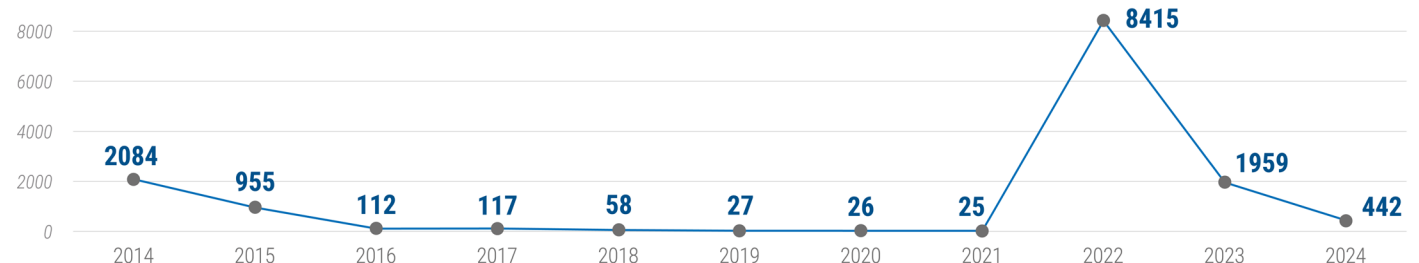
4. За типом зброї/інциденту

Випадки руйнування та пошкодження медичних закладів й закладів освіти з 24 лютого 2022 року

Втрати серед цивільних осіб (загальна кількість загиблих) з 2014 року

Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні

ММПЛУ збирає інформацію про шкоду, заподіяну цивільному населенню через насильство, пов'язане з конфліктом, із широкого кола джерел, як-от інтерв'ю з жертвами, їхніми родичами та свідками; інформація з відкритих джерел, зокрема фотографії та відеоматеріали; документи й висновки судово-медичної експертизи; матеріали кримінальних справ; судові документи; доповіді міжнародних і національних неурядових організацій; публічні повідомлення правоохоронних і військових органів; дані медичних закладів і місцевих органів влади.

Усі джерела та інформація оцінюються на предмет їх відповідності та достовірності та перехресно звіряються з іншою інформацією. У деяких випадках перевірка інформації займає деякий час. Це означає, що висновки щодо втрат серед цивільних осіб можуть бути переглянуті в разі отримання додаткової інформації, а цифри можуть змінюватися в міру подальшого появлення нової інформації.

Статистичні дані, представлені в цьому звіті, ґрунтуються на даних щодо конкретної шкоди, заподіяної цивільному

населенню, за умови, що дотриманий стандарт доведення, який передбачає наявність «достатніх підстав вважати», а саме тоді, коли, спираючись на сукупність перевіреної інформації, звичайний розсудливий спостерігач мав би достатні підстави вважати, що шкоду було заподіяно, як описано. ММПЛУ називає інформацію, що відповідає цьому критерію, «перевіреною».

Фактичний масштаб шкоди, заподіяної цивільному населенню, – як втрат серед цивільних осіб, так і пошкоджень інфраструктури, – ймовірно, є значно більшим, тому що багато повідомлень про таку шкоду, особливо за період відразу після повномасштабного збройного нападу, неможливо перевірити через велику кількість повідомлень і відсутність доступу до відповідних районів. Кількість втрат серед цивільних осіб, ймовірно, є заниженою в містах, де на початку збройного нападу в 2022 році велися тривалі інтенсивні бойові дії – як-от Маріуполь (Донецька область), Лисичанськ, Попасна і Северодонецьк (Луганська область).

¹ Реальна кількість може бути більшою, оскільки деякі звіти ще очікують на підтвердження.

² Інциденти, у яких цивільні особи були вбиті або поранені внаслідок обстрілів з артилерії, танків та реактивних систем залпового вогню (РСЗВ), використання крилатих та балістичних ракет (повітряного, морського та наземного базування) і авіаударів, у тому числі внаслідок застосування баражуючих боеприпасів та інших безпілотних літальних апаратів (БПЛА).

³ ММПЛУ вважає, що фактичні цифри є значно вищими, оскільки багато повідомлень, зокрема з певних місць і з періоду відразу після 24 лютого 2022 року, все ще очікують на підтвердження. Це стосується, наприклад, Маріуполя (Донецька область), Лисичанська, Попасної та Северодонецька (Луганська область), де повідомлялося про високі жертви серед цивільних осіб та пошкодження цивільної інфраструктури. Збільшення загальних цифр у цьому оновленні порівняно з попереднім оновленням пов'язане не лише з втратами, які сталися протягом звітного періоду, оскільки УВКПЛ також продовжує підтверджувати втрати та пошкодження цивільної інфраструктури, які сталися до звітного періоду.

⁴ Інциденти, у яких цивільні особи були вбиті або поранені внаслідок вогню зі стрілецької зброї та легкого озброєння (СЗЛО), у тому числі внаслідок перехресного вогню, снайперського вогню, інцидентів із надмірним застосуванням сили (інциденти, під час яких військові відкривали вогонь по цивільних особах, сприймаючи їх як загрозу) та умисних вбивств, а також внаслідок побиття, ножових поранень і дорожньо-транспортних пригод за участю військових автомобілів або цивільних автомобілів, керованих військовими у зоні бойових дій.